

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 162 (1912) ♦ Серeda, 26 серпня 1998 року ♦ Ціна договiрна

ДЕРЖАВА СИЛЬНА ПІДТРИМКОЮ НАРОДУ

У Національному палаці «Україна» 23 серпня відбулися урочистості, присвячені 7-й річниці незалежності.

Святкового настрою не міг зіпсувати невеликий пікет під червоними стягами. Синьо-жовтий прапор держави майорів перед палацом недосажно високо: його не міг затінити символ країни, якої вже немає на карті світу. Є Україна! І буде!

Не могли зіпсувати настрою і сердиті репліки. «Найудливіша» просто-таки розмішила: «Націоналісти піхати. Завели моду жінкам цілувати руки. Тьху...»

Йй Богу, не тьху. Хай провіттає

мода на поцілунки — це не найгірше вивидише.

У президії — Президент Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко, представники всіх гілок влади і народу. Відкрив урочистості голова Київради Олександр Омельченко. Гімн у виконанні муніципального оркестру, здається, пролунав на всю країну. З доповіддю виступив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко. Його текст друкуємо в нинішньому номері «ГУ».

Після урочистого засідання відбувся святковий концерт.

Доповідь Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА на урочистих зборах 23.08.1998 р.

Шановний Президенте України!

Шановні учасники урочистого засідання!

Поважні пані і панове!

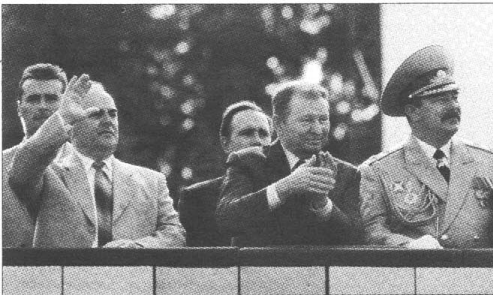
Дорогі товариші і співвітчизники!

Для історії України 24 серпня 1991 року — поворотна дата. Течія часу стрімка. Здається, тільки вчора відбувалися події, пов'язані з утворенням незалежної держави, а через кілька днів до школи підуть малюки — ровесники своєї суверенної Батьківщини.

В цей урочистий день ми з вдячністю згадуємо наших видатних попередників — тих, хто стояв біля витоків української державності, був сурмачем її свободи і незалежності. Від могутньої Київської Русі, славетних князів Володимира і Ярослава, героїчної епохи гетьмана Богдана Хмельницького ведемо свій родовід. З древнього Києва поширилися на Східну Європу православ'я, писемність, освіта і культура.

(Закінчення на 2-4-й стор.).

„За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ!“

Настроєм цього патріотичного рядка з відомої сповненої глибокого змісту стрілецької пісні було означене найбільше свято нашої країни — 7-а річниця української незалежності. Мешканці міст та містечок, сіл та селищ вийшли у ці дні на вулиці, щоб на повні груди ковнути повітря омріяної волі і відчути себе незалежним народом незалежної держави.

День незалежності розмалював Київ у пастельні тони: серпневе сонце і вже якась навіть осіння прохолода наворачтали до філософського сприйняття та навівали «вічні» думки. Свято розділилося на два світи. Денний — із запашиною кавою просто неба, з кумедними глиняними козачками на Андріївському, з неквапливими прогулянками старим містом та синьо-жовтими стрічками в руках у перехожих. Вечірній — з потужними європейськими шоу на майданах Незалежності й Софіївському, Європейській площі, Співочому полі, зі сміливим поєднанням оркестру та сучасної музики, з живим морем захоплених глядачів та яскравими вибухами святкового феєрверка.

Військовий парад у столиці

Ранковий зігрітий серпневим сонцем Хрещатик, урочистий майдан Незалежності, тисячі людей — таким запам'ятовується 24 серпня 1998 року учасниками військового параду на честь сьомої річниці прийняття Акта проголошення незалежності України. Рівно о 10-й годині командуючий парадом, перший заступник міністра оборони, начальник Київського гарнізону, генерал-полковник Іван Біжан віддає рапорт міністру оборони Олександру Кузьмукі і вони разом об'їжджають стрункі лави учасників параду. Головною вулицею столиці котиться могутнє: «Слава!».

Парад відкрила рота барабанщиків, учнів Київського ліцею імені Івана Богуня. Цьому навчальному закладу виповнюється 50 років. За ними урочистим маршем пройшли офіцери і курсанти вищих військових закладів — Академії Збройних сил України, Інституту Сухопутних військ та деяких інших, потім — зв'язків, льотчики, моряки, воїни з аеромобільної бригади, національні гвардійці.

(Закінчення на 8-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Врожай-98

Пьон: на степищах пусто, у ппанах густо

На Житомирщині в розпалі льонарські жнива. Проходять вони тихо й малопомітно, адже й площу догнунець займає нині невелику. Врожай — ліп-

ший, ніж торік, тож трести на льонозаводи надійде більше. Та, однак, сезон її переробки буде надто куций, а самого волоцюга текстильникам вистачить ненадовго.

Дбаючи про реальні зрушення на краще, облдержадміністрація затвердила програму виходу з кризи, розроблену асоціацією льонарів Житомирщини. Передбачається розпочати вирощування насіння високоєфективних зарубіжних сортів із застосуванням французької та бельгійської технології і відповідної техніки.

Житомир

За традицією, в Андрушівському районі Житомирщини святкування Дня незалежності поєднали з районним святом обжинків. Короват з пшениці нового врожаю вручили найдостойнішим — тим, хто відзначився на жнивах. Були і премії для переможців, і, звичайно ж, — пісні.

Чернігів

Чимало малавничих куточків Чернігова стали епіцентрами народних гулянь, виступів духових оркестрів. Біля музично-драматичного театру імені Тараса Шевченка було розгорнуто виставку творів майстрів народного мистецтва, а згодом — «вибухнув» великий святковий концерт. Чернігівські козаки, вшанувавши борців за волю України, зварили смачний куліш.

Рівне

На Рівненщині до свята незалежності підготувалися відмінно. Зладано в експлуатацію об'їзду дорожню, що входить до міжнародної автоtrasи, першу чергу Рівненської ювелірної фабрики, збудованої за європейськими стандартами. А у день святкування обласний центр вирвав людськими потоками, здвів піснями та радісним сміхом.

Кіровоград

У День незалежності України перед мешканцями міста гостинно розчинили двері кінотеатри: тут демонструвалися стрічки «Голгофа Володимира Винниченка», «Я був колись козацький сотник» та повнометражний мультфільм «Енеїда». А ввечері на центральному майдані міста відбулося яскраве шоу.

(Закінчення на 8-й стор.).

О 12 білих підрозділу «Беркут» і 8 шахтарів дістали трамвай під час акції протесту приміть у Луцьку.

О На шасті «Саварська» ДХК «Павлоградський» (Дніпропетровська обл.) стався обвал порода.

О Протягом семи місяців поточного року в Києві скоєно 1560 ДТП, у яких загинуло 104 і травмовано 1765 громадян.

P.S.

У номер

Факт...

Суворі заходи...

Як повідомила прес-служба Президента України, Леонід Кучма підписав ряд розпоряджень про кадрові зміни за результатами розширених засідань Кабінету міністрів України, на яких обговорювалися стан та подальші заходи щодо виплати пенсій, а також погашення заборгованості з платежів до державного бюджету, недоїмок до Пенсійного та Чорнобильського фондів.

Глава держави розглянув і підтримав пропозиції Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка про здійснення суворих заходів адміністративного впливу щодо керівників місцевих органів виконавчої влади, які не доклали належних зусиль для погашення заборгованостей підприємствами свого регіону.

... і коментар

Міняємо кадри

Одразу 17 керівників районних державних адміністрацій покинули насліджені крісла. Що ж, схоже, «витрихування» недоїмок, яке затівав уряд, результату не дало — казна залишається порожньою. Отож пошук «стрілочників» триває. Це, на мій погляд, головна причина, яка змусила Леоніда Кучму піти на безпрецедентний крок: підписати розпорядження про їхнє звільнення напередодні святкування Дня незалежності.

Шоправда, незрозуміло, який ефект дасть цей пошук, оскільки рівень виробництва в Україні впадо на непристойної межі, а 70 відсотків економіки «утікло» від офіційної влади у «тінь». Отож заміна керівників районної ланки, як залюквання принесуть у казну рівно стільки коштів, скільки дали «посиденьки» у палаці «Україна» і маневри з пильної оборони в Переяславі-Хмельницькому. А шкода. Гроші державі потрібні. Тільки має вона їх тоді, коли сприяє створенню робочих місць...

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Мудрий був не тільки Ярослав

Ще не встигли висохнути чорнила під президентським указом про нагородження «Орденем князя Ярослава Мудрого» В'єнчана Олександра Мороза, як стало відомо: екс-голова парламенту відмовився одержувати відзнаку Президента. Чому? На це запитання відповідає сам Олександр Олександрович.

— Прискипіла увага до факту неорядження мною відзнаки Президента напередодні Дня незалежності, різноманітні, часом спекулятивні тлумачення цього зобов'язують мене офіційно висловити наступне.

По-перше, Президент — не лише конкретна людина, а й державний інститут. Тому до його рішень треба ставитися належно всім громадянам України. Як Президент Л. Кучма має право на оцінку діяльності співгромадян, і вияв такої оцінки щодо мене я сприймаю з повагою.

По-друге, вважав і вважаю, що в час глибокої економічної кризи, яка сталася перш за все з вини органів державного управління, відзначити чи нагороджувати представників вищих ланок влади не можна, а одержувати відзнаки та нагороди сьогодні аморально з огляду на злиднений стан більшості населення.

По-третє, в Україні і в нинішніх умовах є багато достойних людей, котрих треба підтримувати, в т. ч. і нагороджувати. Це, наприклад, розробники комбайнів «Славутич» і «Лан», зразки авіатехніки, господарники, які не допускають повного руйнування виробництва, робітники, селяни, інтелігенти, котрі не опускають рук, а своєю працею закладають підвалини наступного розвитку.

По-четверте, необхідно прискорити запровадження Верховною Радою саме державних нагород, розробити їх статус і критерії, на основі яких Президент матиме змогу реалізовувати своє конституційне право. Слід передбачити, що нагородження представників влади, тим більше керівників держави, має ґрунтуватися на виняткових підставах і не перетворюватися на ритуальну традицію.

Від релакції: що ж... Мудрий — це не обов'язково Ярослав.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

(Початок на 1-й стор.).

В історію України назавжди вписані золотими літерами Великий Кобзар і Великий Каменар, мислителі і державники Михайло Драгоманов і Михайло Грушевський.

Наш народ по праву пишається знатними робітниками Олексієм Стахановим і Петром Кривоносом, хліборобами від Бога Макаром Посмітним і Марією Демченко, відомими ученими Євгеном Патеном і Віктором Глушковым.

Сини і дочки України зробили вагомий внесок у світову науку і культуру. В одному ряду з Ньютоном, Дарвином, Ейнштейном наводять заповідних козаків, теїстальний вчений, засновник і перший Президент Української Академії наук Володимир Вернадський. Закладені нами традиції продовжують учні Національної Академії наук України під керівництвом академіка Бориса Патона.

Талант наших земляків вагомо послугував людству в освоєнні голубого океану і космосу. Духмяне повітря Подолії ставило на крило перший літак Олександра Можайського. Авіаконструктори Ігор Сікорський і Олег Антонов стали визнаними творцями потужних багатомоторних літаків. Започаткований уродженцем Житомира Сергієм Корольовим шлях у космос продовжують самобутні фахівці «Південмашу». Незабаром їхній ракета виведе на орбіту комерційний супутник з плавучого космодрому на екваторі. За обчисленнями Юрія Кондратюка траєкторіями американські астронавти сити Мисісу. Всесвітньо відомі наші лікарі — академіки Олександр Богомолець, Микола Стражеско, Володимир Філатов, Микола Амосов, багато їхніх колег, учнів і послідовників.

Україну змалювали, прославили словом і пісню письменники, композитори і актори. Поміж них Леся Українка і Ольга Кобилянська, Михайло Коцюбинський і Панас Мирний, Володимир Сосюра і Борис Олійник, Олесь Гончар і Ліна Костенко, Микола Лисенко і Левко Реувський, Платон Майборода і Олександр Білаш, Гнат Юра і Борис Гмиря, Дмитро Гнатюк і Анатолій Солов'яненко, Євгенія Мірошніченко і Софія Ротару, Надія Шестак, Назарій Яремчук і Василь Зінкевич.

Наша земля наліхала класиків світової літератури Миколу Гоголя, Володимира Короленка, Шолом-Алейхема. Загагувалася талантом Олександра Пушкіна, Оноре де Бальзака, Адама Міцкевича, Петра Чайковського.

Україна збереже влучну пам'ять про видатних патріотів — підприємців, серед яких Терещенки, Бобринські, Смирненки. На ратних прапорах завжди залишається імена полководців Родіона Малиновського і Михайла Кирпоноска, Івана Черняхівського і Миколи Ватутіна, Сидора Ковпака і мільйонів воїнів і народних месників років Великої Вітчизняної.

Терпінню покоління не можна забувати вагомий внесок в економічний і соціальний розвиток України Олексія Кричченка, Миколи Підогрного, Петра Шелеста, Володимира Щербішкого. Саме в ті роки створювалися умови, за яких кожен з нас зміг здобути освіту, проявити себе в роботі і в громадському житті.

Фундамент України мурували мільйони учасників стахановського руху, звитязків відбоюваних спалених і знищених війною міст і сіл. Неоцінний внесок у повноцінне розбудову України солдатських унів і їхніх дітей — наших сучасників. Титанічні зусилля попередників, вперше возз'єдналих навіки матір-Україно — повчальний приклад і закли до нас: бути гідними свого минулого. Усі вони, названі і неназвані, — найбільше багатство, добре ім'я і слава Вітчизни.

Людина праці, творчості та мислительності України завжди має бути в центрі внутрішньої політики держави, моральним стрижнем життя нашого суспільства.

На урочистих зборах 23.08.1998 р. Виступає за доповіддю Голова Верховної Ради України О. М. ТКАЧЕНКО.

Зв'язок поколінь не перерваний. У ці урочисті хвилини у полі й на фермі працюють селяни, несуть вахту шахтарі, енергетики, металурги, транспортники, лікарі, військові, працівники інших сфер життя. Висловимо сердечну подяку всім, хто забезпечує Україні спокій, хліб і до хліба.

Веселимо надію мільйонами тих, у кого хліб черствий і гіркий. Особливо підтримки заслуговують молоді і ветерани. З молодих починається, а ветерани завершують життява дорога кожного покоління. На жаль, сьогодні у багатьох молодих шлях від батькового порога виселений неспівністю, тривогою, духовними бур'янами. У багатьох батьків і дідів захід життя оповитий боєм, бідністю, гіркотою.

Наш з вами моральний, громадянський і цивільний обов'язок — вселити молодим людям, наші зміни, віру і впевненість у майбутнє, а ветерани — спокій, тепло і турботу.

Можливо, хтось подумав, що не личить говорити про це в урочисті хвилини. Але якщо не будемо відвертими перед собою, то навряд чи в достатку і в радості житимемо в тому великому домі, який зводимо уже сім років. З відстані часу делати відчутні наслідки спотикання на перших кроках становлення незалежної держави. Тоді ілюзі, емоції і галас перевершили здоровий глузд і холодний розрахунок.

Дехто навіть вважав, що майбутнє буде суцільним святом. Ми ніби забули: в поті працює — весело святкує. Хміль перемоги довго не покладає гарчі голови. Тепер, мовля, можна говорити все. Замість того, щоб, засуваючи рукава, братися за впорядкування економічного життя, продовжували мітингувати, лаяти минуле, славословити свободу та щельмувати людей діла. Дехто зрозумів суверенітет як нагоду розорвати економічній, духовній, родинній зв'язки, які склалися століттями. Ви пам'ятаєте, під якими гаслами відбувалися злочини перед нашими, насамперед слов'янськими народами: «Геть від Москви!», «Збережемо тільки вигідні зв'язки», «Захід нам допоможе».

Кому це було вигідно?

Насамперед тим силам, які, за образним висловом Володимира Винниченка, жаждали співавати пісню того візничі, на чийому возі йшли і які завжди інтереси наші ставили вище інтересів народу України.

Це було вигідно також, як зазначає свого часу Президент України Леонід Данилович Кучма, ті частини національної еліти, яка олергувала ніким не контрольований доступ до влади і до розподілу десятиріччями створеного економічного, наукового потенціалу.

І нарешті, тоді не дуже відірвали дібродів від міжнародних бізнесових чи фінансових магнатів, яких передусім цікавить особисте збагачення. Вони віддавали засвоєні правила — у слабкого вибирати легше. У великий, організований, сильний держави треба заробляти чесною працею. У нас же заповідали не брав тільки лінгвіст. Звичайно, на не потрібні інвестиції і кредити, але не

такі, щоб після них залишитися голими і босими, втрачати державу і національну гідність.

Нині доводиться розпачуватися за те, що бездумно чи свідомо зруйнували звершені і відстоєно попередніми поколіннями. Прощу вас, не соромтеся семидесятилітнім радянським рокам нашої історії. Це наша з вами історія, наше з вами життя! Без тих років не було б суверенної України. Задумаймося: чи сприймає син батькові уроки про чесну роботу і чесне життя, про любов до рідного краю і готовність захищати його, якщо день у день чує: батько «не так» жив і «не так» боронив Вітчизну, що він повинен показати в неіснуючих гріхах? Чи продовжить такий син батькову справу всім серцем і всім своєю життям?

Хто ж нас шануватиме, якщо ми так відверто, бездумно і легкоково перекреслюємо власну долю, коли не робимо ніяких висновків із власної багатотрітної і драматичної історії?

Згадуючи про витоки України, ми часто посилаємося на Київську Русь. Князь Володимир над Дніпром, воюючи його він охрестив Русь, собор Святої Софії і Києво-Печерська лавра через віки і випробування нагадують нам про величчя, могутність і міжнародний авторитет пращурів нашої України.

Але набагато рідше і неохоче згадуємо про те, що зневага князів до народу і відірваність від народу, міжусобиці, сподівання, за висловом Володимира Винниченка, на приязність і допомогу зовнішніх сил обернулися розпадом і занепадом Київської Русі, обумовили багатовічне татаро-монгольське ярмо.

Варто хоч іноді проводити історичні паралелі. І робити висновки.

Давайте складати нашу ринкову будівлю з цеглинок соціальної справедливості, руками і розумом умілих майстрів. Насамперед вітчизняних. Давайте дослухатися голосу народу.

Має рацію академік, народний депутат України Петро Толочко, коли говорить: «Як почали твердити в пору набуття Україною незалежності, що головним завданням є «розбудова» держави, так сім років тільки цим і займаємося. І при цьому забуваємо, що держава у нас уже є і що вона — не мета, а тільки засіб для її досягнення. Мета ж не може бути іншою, як щастливе життя громадян».

Давайте пам'ятати, що могутність держави, демократія починаються там, де існує порядок, який забезпечує громадянам рівність у використанні її можливостей для досягнення загальної добробуту.

Шановні учасники урочистих зборів!

Осмілюючись, як сказав Тарас Шевченко, шлях за честь, славу, за братерство, за волю України, можна вповнено стверджувати: логічним продовженням Акта проголошення незалежності України стали всенародний референдум, гострі дискусії навколо Конституційного договору, які вивели на прийняття нової Конституції. Кожним із цих етапів треба було переболіти, але кожний з них виявився продуктивним і повчальним.

У спадкоємності і єдності влади, у підтримці її політикою народом чепає своєю міць держави. Історія залишила нам яскраві приклади розвитку тих країн, де брала гору політика узгоджених дій. І навпаки: літопис людської цивілізації, зокрема наша давня і новітня історія, свідчать про те, що розривний внутрішній чвари країн може на довгі роки втратити свою самобутність і незалежність.

На такі «експерименти» народ нікому повноважень не дасть. Тим більше, що в Україні проживають понад 100 національностей і рівність у міжнаціональних стосунках ми можемо пишатися.

Суспільний лад, влада, образно кажучи, замовляє народ. Бо тільки народ, за Конституцією, і є єдиним джерелом влади, господарем в Україні. Пам'ятаймо мудру пересторогу Олександра Довженка: «Народ,

ПІДТРИМКОЮ НАРОДУ

як золотощукач — відсирав все зайве і залишає тільки чисте золото правди, розуміння, що є глупства, добрі справи, як є дурні, гарно вгледіти. Але сім років показав (і тут ми не маємо права прикриватися спадком минулого), що до цього джерела політичній партії, влада припадають тільки, коли спокотно, — на виборах. Тоді всі обіцяють, заперявляють, клянуться. Але як тільки народ повірив і дав налитися — довірив владу, про джерело частенько забувають.

І всі негаради пояснюють будинок. Тільки не тим, що народ і влада живуть ніби паралельно — у кожного свої проблеми. Давайте чимось визнаємо, що між ними двома потоками наростає підозра, настороженість, напруга. Давайте все зробимо для взаємного порозуміння. Пам'ятаймо давню народну мудрість: «Не порадившись з розумом, не беру карми».

Всі ми маємо глибоко зважити ситуацію, прийняти відповідальність за майбутнє, а потім разом узятися за цін. Лише тоді зможемо намолотити хліб насолоди достатку — матеріального і духовного. У себе вдома і за кордоном. Три гілки влади на всіх рівнях повинні не розривати державу, а плодами своєї діяльності покращувати і збагачувати життя народу.

Особливо це повинно давати лягати на Верховну Раду України.

Верховна Рада попередніх скликань, незважаючи на ліксовість, своє призначення виконала. Ділопачи на посади недосвідчених і незграбних, домоглася утвердження незалежності нашої держави, прийняла нову Конституцію, виробила і ухвалила кількасот законів, що заклали наційний законодавчий фундамент, на якому зростає споруда нової держави.

Водночас відбулося становлення самої Верховної Ради. Ширі участі в ній за часів складної народним депутатам, керівникам Верховної Ради Леоніду Кравчуку, Івану Плющу, Олександрі Морозу.

Нинішня Верховна Рада вперше обрана на багатопартійній основі. Триває структурований парламенту. Остаточну оцінку перевагам чи недолікам давати ще рано. З одного боку, надмірна політизація паралізувала законодавчу діяльність у перші два місяці роботи. З другого, — набуваюча досвіду узгодження спірних питань, вчимося чіткіше працювати.

Та вже зрозуміло всім, що надмірне підпитування дорого обходиться виборцям. Унес свій потенціал і критичний загал народні депутати мають вкладати у законодавчу роботу, а залюднувати прагматизм.

Деякі наші «вічні опозиціонери», як я та бабуся, яка ставила свічку і Богови, і чортів, зивили сидіти на лаві стійких, голосно декламувати про свою «опозицію», ні за що не відповісти, але тим часом добре пильнувати особисту вигоду. Шоб, не дай Боже, не випустити власний зиск. І політичний, і економічний. Хотів би таким «опозиціонерам» сказати: це дуже незручна і політично безперспективна позиція.

Зрозуміло, без політичних пристрасей ми не обійдемося. Крім усього, така вже в нас, українців, влада. Тому, вважаю, було б доцільним створити при керівництві нашого парламенту Раду лідерів політичних партій і об'єднань, у тому числі й тих, які не входять до парламенту, включаючи молодіжні, яка допомагала б спільно шукати шляхи якнайповнішого врахування настроїв і потреб суспільства при опрацюванні законів, яка здійснювала б зворотний зв'язок для контролю за виконанням уже прийнятих законів, яка, нарешті, стала б хорошою школою для молодих політиків, нашої зміни, яким завтра Україну будувати. Україною керувати за Україну відповідати.

Нинішньому складу Верховної Ради, який працювати чотири роки, випала завдання, відповідальна доля — «передати» Україну з другого в третє тисячоліття. Саме тому ми повинні передати наступному століттю таку Україну, в якій проголоше-

ні реформи будуть, нарешті, реально втілені, в якій краще житимуть мільйони людей, які в 1991 році довірили свою долю незалежній Україні.

Стратегія нових послідовних рішень усім нам зрозуміла і відома. Її складові були викладені у передвиборних програмах політичних партій і окремих кандидатів. А серед них не було, в пам'яті, таких, які не прагнули б (чи, принаймні, не проголошували) кращої долі для свого народу, не пропонували Україні найкоротшої дороги з кризи. Ці наміри і за основи, на які можна і треба наповнювати злагодою і достатком наш дім.

Ми ж часом звикли випадати в крайнощі, буквально розуміючи й сприймаючи те, що потребує всебічного об'єктивного осмислення.

От, скажімо, нинішня модель місцевого самоврядування в Україні не передбачає такої чіткої вертикалі, як раніше. Та вона зовсім не тождісна цілковитій стихійності. І це положення закріплено у Європейській хартії місцевого самоврядування, що її ратифіковано минулого року. За статтею 4 цієї хартії органи місцевого самоврядування мають повну свободу дій для здійснення своїх ініціатив з будь-якого питання, та лише у визначених законом межах.

Саме тому, вважаю, аморально і далі посылатися на протистояння гілок влади. Тим більше, що «длитися владу» за нинішніх обставин — це спосіб прикрити бездіяльність чи власну безпорадність. І стосується це всіх гілок і всіх рівнів влади.

Суперечки, співставлення точок зору допустимі і корисні виключно на стадії вироблення рішень, як гарант їхньої об'єктивності, виживаючості й обгрунтованості. Але коли ми доходимо спільної думки, треба засукувати рукава і працювати. Усім гілкам влади. Тоді і народ нас підтримає. А коли об'єднані спільна мета, то можна і глину перетворити на золото. Якщо ж будемо діяти нарізно, то й золото переведемо на глину. Висновок тут один — доля народу завжди повинна бути вища від політичних амбіцій.

Шановні учасники урочистих зборів!

Сьогодні доводиться відверто визнати, що ми не змогли як слід розпорядитися суверенитетом для піднесення нашої Батьківщини. Як наслідок, затяжний економічний спад призвів до відчутного погіршення життя переважної більшості людей. Про це на урочистостях треба сказати для того, щоб краще зрозуміти самим себе, щоб глибше загнати нагальну необхідність рішучих дій у подоланні кризового стану. Адже за минулі сім років виробництво валового внутрішнього продукту скоротилося в 2,6 рази. На межі зупинки м'ясо- і молокопереробні підприємства, продукція яких значною мірою формує фізичний та інтелектуальний потенціал народу, насамперед молоді. Майже ліквідовано машинобудування, за яким визначається місце і авторитет нації у світовому співтоваристві. Якщо терміново не вилучити життя в сільськогосподарське машинобудування, не поновити техніку, то через 3-5 років половина орних земель не бачитиме трактора, плуга і сіялки. Не треба пояснювати, до яких небезпечних наслідків це може призвести.

З граничною перенапругою працює фінансова система. Понад половину підприємств — збиткові. Їхній кредиторський борг перевищує обсяг валового внутрішнього продукту країни. Більшість працівників і пенсіонерів вчасно не одержують зарплату і пенсії. Продовжують зменшуватися реальні доходи населення. Зовнішній державний борг зріс до 210 доларів у розрахунку на кожного жителя. Річні видатки на його обслуговування сягнули за два мільярди гривень.

Задляхотять без державної підтримки наука, культура, освіта, медицина — джерела здоров'я, розуму і духовності нації. На порозі — 1 ве-

ресня. А за спинами готових до страйки вчителів — мільйони учнів і їхніх батьків.

Невирішеними залишаються шахтарські проблеми. Голодний і злигодний народ про майбутнє не думає. Це — гірка істина. Бідність трощить моральні підвалини суспільства. Згадайте народну мудрість про голодну куму. Їй уже не до роботи, не до добрососідності чи порядності. Їй уже навіть не до сорому.

Бідність, обтяжена до того ж чорнобильським лихом, скорочує віку нашим співвітчизникам. За минулі п'ять років чисельність населення України зменшилась на 1,8 мільйона. Це серйозна загроза державній безпеці. Ми зобов'язані зробити все, щоб нашим онукам і правнукам не довелося шукати відповідей на питання: «Бути чи не бути?». Можливо, варто негайно почати роботу над національною Програмою протидії безпритульних, кинутих напризволяще дітей. Ми не маємо права закислувати власну совість тим, що спонсори тут нібито шось роблять. Благодійництво майбутню націю не врятує.

Історія знає рецесії лікування наших соціальних хвороб. Подібна до сьогоднішньої ситуація була у нас у 1919 році. Тоді в молодій країні Рад без діла залишилися дві третини кваліфікованих робітників. Не стало продовольства, палива, одягу. Широко розлилися хвилі бродяжництва і злочинності. Вчасно змінений В. Леніним курс з воєнного комунізму на нову економічну політику дозволив розкрипатити творчі сили людей і використати на благо країни наявний природний і виробничий потенціал. При здійсненні цієї політики було багато і доброго — з нуля поставлена масова освіта, створена потужна індустрія, і злого — не вистачало терпіння, жорстокість брала верх над розумом. Та попри все, істотно залишається те, що мудрість і організованість поступово вивела нас у ряд наймогутніших держав світу.

Американці, до речі, на початку тридцятих років також побували в подібному «шотопорі». Тоді у Сполучених Штатах чистий національний продукт скоротився майже вдвічі, і 17 мільйонів, або половина працівників, втратили роботу. Перед інвагурацією в 1933 році Франклін Рузвельт відзначив: «Якщо я виявлюся поганим президентом, вірогідно, я буду останнім президентом». Та його швидко і рішучі дії одержали дружну підтримку народу.

У Нагадаю, що Рузвельт насамперед навів порядок у банківській системі. Кількість банків була істотно зменшена. Ставка за надання кредитів різко знизилася — до 5 відсотків. Було введено тюремну кару за тінковий обіг грошей. Заборонено експорт золота. Президент відкрив фермерам доступ до дешевих кредитів і зупинив продаж з аукціону збанкрутілих господарств. Створив Громадянський корпус збереження ресурсів, який за їжу, одягу і за один dollar у день давав роботу майже трьом мільйонам безробітних. Вони будували дороги, гірничі технічні споруди, упорядковували ліси. На четвертому місяці президентства Рузвельта набрав чинності закон про відновлення національної промисловості, з допомогою якого подолало масове безробіття.

Підсумок цих зусиль загальнонаціональний. Сполучені Штати, енергійно стартували на здоланні кризи, стали наймогутнішою державою світу.

Дозвольте звернути вашу увагу, що спільним у програмах подолання кризи у СРСР і США є те, що вони не орієнтувалися на зовнішню допомогу, а організували на добросовісну працю своїх народів, пояснювали людям, що їхні старання і терпіння виплатяться сторицею.

Чому я про це нагадую? Такий терністий шлях тепер і перед нами. Спільнотичі є співвітчизники, переконують, що українці живуть терпіливім і надією. Відома біблієська істина нагадує, що радість виростає із

(Закінчення на 4-й стор.)

Кризу відвернемо

На прохання інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» та ряду інших засобів масової інформації Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко висловлює свою думку щодо нинішньої ситуації на грошово-кредитних ринках. Він, зокрема, зазначає:

«Останнім часом значно погіршилася ситуація на міжнародних фінансових ринках, зокрема в Росії. На її можливі наслідки вже відповівно відреагував Кабінет міністрів України та Національний банк: вжито ефективних заходів на ринку державних запозичень, валютного ринку та в експортно-імпортній сфері. Вважаю за необхідне звернути увагу на значну відмінність ситуації на грошово-кредитному ринку України і Російської Федерації. Перебіг подій в останні дні свідчить, що в Україні рівень дефіциту державного бюджету утримано у відповідних межах, не допущено різкого зниження курсу гривні, збережено валютні резерви Національного банку, забезпечено своєчасність розрахунків по зовнішніх та внутрішніх зобов'язаннях.

Однак викликає занепокоєння подальше погіршення ситуації на фінансових ринках найбільших сусідів, яка, з огляду на тісні економічні зв'язки та рівень двосторонньої торгівлі, може позначитися на ситуації в Україні. Верховна Рада України підтримує адекватні заходи, що вживаються Кабінетом міністрів і Національним банком.

Враховуючи всю складність та суперечливість соціально-економічного становища, вважаю своєчасним прийняття низки указів Президента України, які дають можливість в умовах злоголення вирішувати невідкладні економічні питання.

З метою розв'язання проблем, що постали перед нашою країною, закріплення досягнень здобутків та створення умов для сталого економічного зростання і підвищення життєвого рівня населення Кабінетом міністрів України разом з Національним банком розроблено комплексну трирічну програму макроекономічних та структурних перетворень на період з липня 1998 року по червень 2001 року.

Глибоко переконаний, що здійснення заходів, передбачених програмою, дасть змогу радикально змінити соціально-економічну ситуацію і закласти підвалини довгострокового економічного зростання.

У цьому зв'язку особливо важливо, що позитивний сигнал, який одержали інвестори щодо узгодженості дій Української сторони та МВФ і який істотно може вплинути на становище на фінансовому ринку, був вчасно підтриманий на засіданні Ради директорів МВФ у третій декаді серпня цього року.

Маю наліку також на те, що після відновлення роботи Верховної Ради України своїми рішеннями зробить вагомий внесок у стабілізацію фінансового стану в Україні».

Прес-служба Верховної Ради України.

У номер

Молодий запал не допоміг. Потрібен досвід

Близько п'яти місяців Сергій Кірюк очолював уряд Російської Федерації. Днями президент РФ Борис Єльцин оголосив про його відставку та про намір знову призначити на пост прем'єра Віктора Черномірдіна.

У принципі відставка Кірюка не стала несподіванкою, про неї говорили відтоді, як фінансово-економічна ситуація в Росії істотно погіршилася, а рубль зазнав такої інфляції, що не почало непокоїти і сусідів по СНД, у тому числі й Україну.

Несподіваним стало, ймовірно, те, що на пост прем'єра знову запропоновано кандидатуру Віктора Черномірдіна, якого сам президент менш ніж півроку тому своїм указом звільнив з прем'єрства і зобов'язав розпочати підготовку до наступних президентських виборів. Чому ж плани Бориса Єльцина змінилися: чи то в Росії бракує світлих голів, чи то попередня відставка Черномірдіна була не що інше, як спроба довести Держдумі неземність Черномірдіна, чи то Борис Єльцин вирішив змістити позиції Черномірдіна за два роки до президентських виборів? Сам президент РФ пояснює це так: країні потрібен досвід політичних «важкоатлетів».

(Закінчення на 5-й стор.)

ДЕРЖАВА СИЛЬНА ПІДТРИМКОЮ НАРОДУ

(Початок на 1—3-й стор.).

страждання і подолання. Першого у нас — хоч відбавляй. А за подолання кризи треба борятися негайно, рішуче, всім разом. Це вірний шлях до кращого життя.

Підкреслюю — всім разом. Президент Леонід Данилович Кучма, який проявив ініціативу у налагодженні конструктивної співпраці всіх глок влад в ім'я економічного піднесення України, на нараді з учасниками Верховної Ради і урядом наголосив на **нагальній необхідності коригування курсу реформи**. Ми домовилися з Леонідом Даниловичем, що для порятунку України перший крок від прірви законодавча і виконавча влада всіх рівнів зроблять разом.

Зрозуміло, що уточнення курсу реформ базуватиметься на предметному вивченні причин спаду. На відстані років вони бачаться так. На початковому етапі державного становлення було зведено нездоланні бюрократичні бар'єри перед експортом у вигляді квот, ліцензій та інших дозволів. Вони стримали природне прагнення людей спілкуватися через ринки та розвивати виробництво.

А природа, як відомо, порожниці не терпить. І ми стали тим «вакуумом», який швидко заповнили спритні зарубіжні підприємці. Зрозуміло, в своїх інтересах. Вони перетворили сотні тисяч виникнутих із власного виробництва українських громадян на імпортерів і продавців свого товару. На наших ринках і збувочних доріг наші же люди продають чуже, часто не високоякісне, зубні щітки і пасту, мило і порошки, білизну і одяг, взуття і праски, кондитерські вироби і напої, цигарки і запальнички, курячі стегенця і ковбаси. Народ обурюється: з екрана телевізора не зникає реклама тампаксів, палперсів, снікерсів. А там, за рубежем, усе те, що раніше робилося у нас, виготовляють чужі люди за наші ж інвестиції і оборотні кошти, які в кінцевому підсумку ми оплачуємо золотим запасом держави. А він, як усім відомо, не бездонний.

До того ж високі керівники наївно прогледіли наступ інфляції, а потім і гіперінфляції, в яких згоріли оборотні кошти виробничників та солідні збереження доволі заможних на той час громадян України.

Бездумність і безпорадність погубили сільське господарство. Незважаючи на шапелне підвищення цін на товари, яких потребувало село, міністерства продовжували стримувати ціни на продукцію села. Ціл диспаритету припав на 1994 рік, коли темпи приросту цін на товари для села у 9,5 раза перевищили темпи росту цін на сільськогосподарську продукцію. Осв тіль селянин остаточно втратив купівельну спроможність. І по сьогодні він не може придбати техніку, паливо, засоби хімізації, насіння.

Крім того, почасти по-компанійському, для звіту, була проведена приватизація. Якщо по-розумному, її можна вважати корисною лише тоді, коли новий власник загальнонародного підприємства забезпечує його кращу роботу, дає більше якісній і дешевшій продукції, вищий заробіток працівникам. Зараз у нашій економіці це не правило, а виняток. Правилком є те, що в багатьох випадках невеликі групи нових власників використовують чи розбазарюють приватизовані потужності для своїх корисливих шлейфів. На жаль, це стосується не лише виробництва, а й інших сфер життя. Від декларативної боротьби з корупцією і організованою злочинністю треба рішуче переходити до діла. Іншаке суспільство остаточно звикнеться з цим жахливим духовним і соціальним нарізком, а те, як його подають преса, радіо, телебачення, люди сприйматимуть як державну політику, як суспільну мораль. Адже, коли дивилися телепередачі або читали деякі газети, то складається враження, ніби токс навмисне поставив за мету організувати всенародний себесобор з харбарництва, готувати кадри для злочинних груп і мафії.

Для об'єктивності відзначу, що керівництво держави, уряду, Верховна

Рада вживають заходів до зміни ситуації. Є і перші позитивні ознаки. В цьому році розпочався приріст виробництва валового внутрішнього продукту. Поступово зменшується диспаритет цін на промислову і сільськогосподарську продукцію. Розширюється перелік господарств, підприємств і компаній, які піднімаються на коліс у вже досягнуті висоти рибкежі. Підвищується ринкова кваліфікація молоді.

Та від перших паростків до вирівнювання ситуації ще наatto далеко. На вирішальних ділянках економіки розчинення завалив потребує негайних рішучих дій.

За погодженням з Президентом України Леонідом Даниловичем Кучмою інформую вас, учасників високого зібрання, всіх співвітчизників, що **найближчим часом буде складена Національна програма відродження України**. Відповідно до неї буде скориговано курс реформ. Доцільними перетвореннями вважатимуть лише ті, що забезпечуватимуть приріст національного багатства. Економічне процвітання України забезпечить поновлення власного виробництва для максимального можливого забезпечення потреб громадян. А це можна здійснити, повернувши на свої робочі місця з неоплачуваних відпусток, ринків і збуч доріг учених і інженерів, учителів і лікарів, фахівців інших професій, кваліфікованих робітників, відродивши віру народу у майбутнє.

Лише за таких умов почнуть нормально працювати навчальні і лікувальні заклади, лише тоді власні виплачуватимуть зарплату, пенсії і стипендії.

Шановні учасники зібрання! Важливим напрямом законодавчої діяльності Верховної Ради, спільних зусиль уряду, місцевих органів влади, справою всього народу України має стати відродження нашого села. І справа тут не в особистих уподобаннях моїх як аграрника. Переконалися, що потенціал сільського господарства України настільки потужний, що на початку економічного становлення на нього надійно опирється суспільство.

Село — коліска України. Причому — коліска самотня, як самотня і Україна.

Якщо Європа, США і Канада вирости, образно кажучи, з хутора, ферми, то Україна — з обичини, яку не змогли зруйнувати навіть ґрунтовні реформи російського прем'єра Століпніна.

Давайте згадаємо недавно нашу історію. На початку нинішнього століття половина, а в південних губерніях майже всі селяни господарювали мали обичинну власність на землю. До революції селяни давали до половини валової внутрішньої продукції. Україна до 1990 року виробляла тону зерна на душу населення — показник, яким випромується достаток розвинутих країн. За останні ж сім років валова внутрішня продукція сільського господарства скоротилася наполовину. Цілі галузі ледь живуть. Село вмирає прискореними темпами.

Але сільське коріння України ще міцне і глибоке. **Якщо струсити куряву з прийнятого ще 1990 року Закону про пріоритетний розвиток агропромислового комплексу України і дати йому друге дихання як складової частини Національної програми відродження України, то українське село можна врятувати і воно посіде гідне місце в економіці, прирості населення, утвердженні його державної духовності.** Селяни залишаються скарбничкою духовності. Саме вони наповнюють сукухате поняття держава теплом рідного краю, рідної Батьківщини. Давайте всі це добре усвідомимо. І це усвідомлення дасть нам рішучість у збільшенні селянина на три-п'ять років від податків. Тоді село дихне на повні легені, виробить валового внутрішнього продукту шонайменше на 100-120 мільярдів гривень і зніме всі проблеми державного бюджету. Запевню вас: селяни ті гроші до пачок не покладуть, а дадуть роботу шахтарям, творцям машин, енергетикам. Ті гроші працюватимуть на благо України, добробут кожної сім'ї! Одночасно ми маємо законодавчо визначитися з таким поняттям, як народна власність на землю, і тим самим припинити антиконституційний хаос у регулюванні

цих назвичайно важливих соціальних відносин. А якщо сказати принципівше: припинити хаос у соціальному самопочутті суспільства сьогодні, не допустити прокляття на наші з вами голови завтра, якщо тільки почнемо торгувати землею.

Доводиться визнати, що на схилі ХХ віку ми стикаємося майже з тими самими проблемами, що й наші попередники на його початку. Але давайте пам'ятати, що саме нездатність українських політиків провести земельну реформу, дала підставу Михайлові Грушевському сказати: «Добра Конституція варшаві від геніальної поеми, і добрий земельний закон займає місце в нашій національній бібліотеці поряд Шевченковому «Кобзарю».

Давайте пам'ятати: село — **розова коліска багатого і притиснутого. Село, без перебільшення, — поки що неказкалему держедро нашого родоову, нашої сили, нашої духовності.**

Повіреному силу селу — буде могутня наша держава!

Шановні учасники урочистостей! Київський Русі — праматері України — судилося стати колючим трьох слов'янських народів — українського, російського і білоруського. Але в нашій спільній історії проблема українсько-російських відносин особливо складна. Існує безліч радикальних суджень: від повного осуду так званої «імперської експансії» Росії по відношенню до України до беззажержної критики України в її спробах встановити стосунки з іншими країнами, окрім Росії.

Давайте ставати розважливими і в світогляднополітичних кроках. Світове співіснування шануватиме нас за уміння жити в мирі і злагоді з сусідами.

Росія і Білорусія не тільки Богом дані Україні сусіди: історично наші народи жили і формувалися, як близькі. Вони разом розвивалися в Київській Русі, в Російській імперії, в Радянському Союзі. Віками пліч-о-пліч боронили нашу землю від загрозливих. Нас міцно поєднали економіка, наука, культура, родина, політичній і кров'ю предків поля. В братських могилах від Льодовитового океану і до Чорного моря ще й сьогодні знаходимо увічнену пам'ять своїх батьків і дідів, що героїчно впади на полі бою.

Впевнений, що в становленні державності українці, росіяни і білоруси мають перш за все враховувати історичну реальність, обережно розв'язувати спірні вузли, щоб не завдавати шонайменшого болю.

Географічне, історичне і культурне становлення України в Європі зумовлює необхідність багатовекторної зовнішньої політики. **Але базуватися вона має виключно на основі Конституції.** Шлях у європейські та світові організації не повинен пролягати через руйну віковичних традиційних зв'язків з Росією. Програма економічного співробітництва між Україною і Російською Федерацією на 1998—2007 роки, нові перспективи у розбудові виробничої кооперації, ратифікація Верховною Радою Великого договору про дружбу і співробітництво між Україною і Росією — це той багатий ґрунт, який народить нові життєдайні пагопи в українсько-російських відносинах. Один із таких пагонів — спільне виробництво літаків Ан-70. Політичні, економічні, культурні, наукові та інші рідні зв'язки між нашими народами історично поєднали Україну і Росію як сестер-близнюків. А тому, висловлюючись медичною термінологією, операції з їх розділення, оскільки різали по-живому, болить і досі, і хвороби після розтину обсядають нас однакові. Тож треба думати, як жити у нових умовах порізно і водночас разом, щоб не накоїти лиха. І собі, і нащадкам.

Нині важливий етап реформування держави Співдружності Незалежних держав. Вважаю, що ми повинні активізувати співробітництво в рамках СНД, зокрема, на міжпарламентській основі. Нагадаю у цьому зв'язку слова Президента Леоніда Кучми:

«Ми повинні бути не просто присутніми у Співдружності Незалежних Держав, а навчистись активно впливати на політику всередині Співдружності, рішуче від-

стоювати свої інтереси, не забуваючи, зрозуміло, і про наших партнерів. Якщо ми не братимемо участі у встановленні «справді гри», то ці правила, все-таки буде встановлено, але без нас і на шкоду нашим інтересам». Наянство Президента повинні послідовно відповіати всі ділки влади.

До європейських структур і навіть до «сімки» високорозвинених держав ми можемо по-справжньому увійти тоді, коли всім суспільством самовільно, до **самого поту працюватимемо, а наші діти** наполовину оволодіватимуть вершинами світових знань.

Наголошую на цьому тому, що у нас багато ідеться про зближення з Європою, але за балаками ми навіть самі не помічаємо, що насправді простеую у протилежному напрямку.

Важким і конкретним змістом наповнюються Угоди про стратегічне партнерство України і США. Про це свідчить ефективний політичний діалог на найвищому рівні, результати другої пленарної сесії Українсько-американської міждержавної комісії «Кучма—Гор».

Україна активно розвиває співпрацю з сусідами — країнами Центральної та Східної Європи. Значного прогресу вдалося досягти у стосунках з країнами Північної Європи і Балтії, з державами Середземномор'я та Близького Сходу, Чорноморського басейну. За ініціативою України в червні цього року було створено нову міжнародну Організацію Чорноморського економічного співробітництва. Україна продовжує активний зовнішньополітичний курс, спрямований на подальшу розбудову відносин з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону, Далекого Сходу, Південної Америки.

Окремі маємо всі підстави зазначити, що Україна здійснює активну зовнішню політику, визначену схваленими Верховною Радою основоположними документами про «Основні напрями зовнішньої політики України» та Концепцію національної безпеки України.

Шановні учасники урочистостей!

Дорогі співвітчизники! Відзначаючи сьому річницю незалежності України, маємо всі підстави стверджувати, що ця подія в долі нашого народу відкриває значні перспективи на майбутнє.

Світовий досвід переконує, що суспільство може тільки тоді ефективно розвиватися, просуваючись вперед, коли воно має соціально привабливу мету, яка згуртовувала б народ, живила його оптимізмом, упевненістю у майбутньому.

На цьому важливому шляху ми не повинні ображати себе, державу, атаду нетривалими, емоційними, несправдливими оцінками. Пам'ятаймо: бризки від помий, якими ми хлопамос один на одного, на нашу країну — залишаються на кожному, хто розмажує брудним відром. Але цей бруд зляплюємо, крім кожного, і народ, і владу, і Україну.

Давайте пам'ятати: **це наша держава, за яку ми проголосували 1 грудня 1991 року.**

Це — наша влада, яку ми вже відтепер

після проголошення незалежності обирали.

Це — наші політики, яким ми віддали голоси, хоча і не всі вірили їм особисто і їхнім обійцям. Поки що вони, політики, обмежувалися в основному тим, що критикували і обіцали, сподіваючись на підтримку нашого незлобного, але довірливого, доброго народу.

Але ми ще жодного разу за сім років не спробували по-справжньому напружити сили, послати досвід і розум суспільства, щоб разом побудувати державу з красивим і гордим іменем — Україна.

Вслухаймося в ніби звернений до нас Заповіт Івана Франка, вкладений в уста Захара Беркута, від проволон якого в Карпатській Русі було зупинено татаро-монгольську навалу: «Чим ми побідили? Чи нашим оружжям тільки? Ні. Чи нашою хитрістю тільки? Ні. Ми побідили нашим громадським ладом, нашою згодою і дружністю. Уважайте добре на це! Доки будете жити в громадським порядку, дружно держатися купи, незалежно стягати всі за одного, а один за всіх, доти ніяка ворожа сила не побідить вас».

Давайте ж будемо мудрим, будемо триматися разом і дружно працювати в ім'я України, на добро нашого самотнього народу!

Дякую за увагу!

Саме час вирощувати сою, або Як Америка «взула» Україну

ВІЗИТ сенатора США, старшого члена комітету у закордонних справах і з питань розвідки та сільськогосподарства Річарда Лугара в Україну не був офіційним, а лише одним з низки його поїздок до країн Східної Європи та Центральної Азії. В Україні пан Лугар перебував протягом двох днів, які випали на минулі вихідні. Але, незважаючи на це, він відвідав «Підземляч» у Дніпропетровську, його приймали вищі посадові особи держави — Президент Леонід Кучма, секретар Ради національної безпеки і оборони Володимир Гурбулін, міністр оборони Олександр Кузьмук, а також голови комітетів Верховної Ради — з питань аграрної політики та земельних відносин Олександр Мороз, з питань національної безпеки і оборони Георгій Кречов.

Така увага не випадкова. Адже свого часу Україна, як третя ядерна держава у світі після США і Росії, добровільно позувала свого ядерного щита, через «романтизм» тодішніх депутатів Верховної Ради, за словами Олександра Мороза, не зміла виторгувати для себе достатньої фінансової допомоги, щоб на американському рівні підтримувати військово-промисловий потенціал. А коли схамуналися — було пізно: договір про надання Україні 749 мільйонів доларів на ядерне роззброєння вступив у дію. Щого мало б вистачити на ліквідацію до 1999 року стратегічних балістичних ракет СС-19 разом з пусковими шахтними установами, а також ракет СС-24. Авторі такого проекту — сенатори США Сем Нанн і Річард Лугар. І

треба сказати, що зі своїм завданням вони впоралися блискуче.

Ми ж тепер чуємося потилиці. Бо з тих коштів одержали лише 590 мільйонів доларів. Нині Україна ліквідувала 115 міжконтинентальних ракет СС-19, сотні пускових установок і побувала 840 котеджів для військовиків. Нині надходження коштів з Америки гальмується, програму фінансування «Закону Нанна-Лугара» для України призупинено, із 60 шахтних установок землі рекультивовано лише на 25, а що буде далі — не відомо.

Президент Кучма під час зустрічі з Річардом Лугаром підкреслює, що Україна підтримується і дотримуватиметься своїх міжнародних зобов'язань, але висловив стурбованість, що «американська сторона більше спрямовує свої зусилля на ліквідацію озброєння,

нагомість питання рекультивації земель відкладаються». І Володимир Гурбулін теж запевнив, що «Україна виконує всі зобов'язання з ліквідації ядерної зброї, а от США несвоєчасно спрямовують кошти на рекультивацію земель».

І лише Олександр Мороз, коментуючи зустріч із паном Лугаром, відкинувши дипломатію, сказав, що свого часу Америка «взула» Україну, яка нині має випрошувати у неї не тільки кошти, а й увагу до свого військово-промислового потенціалу з тим, щоб посприяти виходу нашої «оборонки» на світові ринки.

І хто знає, які розмови відбулися за зачиненими дверима і які проблеми між обговорювали, але під час засідання «круглого столу» Річарда Лугара з журналістами наш гість дуже мило пояснив, що США надає фінансову допомогу країнам, котрі вирішили позбутися ядерної зброї, на добровільних засадах, не беручи на себе певних зобов'язань. Мовляв, і за те, що одержали, маєте дякувати. Загалом же, підсумував пан Лугар, він особисто більше уваги приділяє фермерству, бо й сам має близько 300 гектарів землі, де вирощує зернові. А цього року він одержав на своїх угодях найвищий у США врожай сої, третій — кукурудзи. Свого часу

він був автором закону про фермерство. І оскільки Україна нині має проблеми в аграрному секторі, то «коли б пан Мороз його попросив, то він би залюбки поділився з ним досвідом у цій галузі».

Звичайно, зустріч із журналістами — це не зустріч із президентом: можна й пожартувати. Але відкритими залишаються кілька питань, які без участі та сприяння США (на жаль!) надлядчати й розв'язати. Одне з них нагальне: утилізація твердодпаливних ракет. Технології їх знищення немає, тому все наше залишається з нами з усіма наслідками, які звідси випливають.

Друге. Київ і досі очікує від Вашингтона допомоги у виході своєї «оборонки» на світові ринки. Вашингтон мовчить. Сподіватимемося, поки що.

І третє, те, що горить: вплив США на Міжнародний валютний фонд, який має переглянути свої відносини з Україною, перебівши із пошадливості. Що сказав Річард Лугар з цього — не відомо. Можливо, ми дізнаємося про це з розвитку подій.

Валентина ПИСАНСЬКА.
На знімку: це він, Річард Лугар.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Хроніка. Факти. Події

● Москва

Молодий запал не допоміг. Потрібен досвід

(Початок на 3-й стор.).

Шоправда, Віктор Черномірдин поки є лише виконувачем обов'язків прем'єра. І його кандидатуру має схвалити Державна Дума, а депутати у своїй більшості не надто симпатизують Черномірдину. І, можливо, Борисов Єдину знову доведеться застосовувати аргументи (як то загроза розпуску Думи), переврені під час боротьби за кандидатуру Кириєнка.

Отож сценарій може бути той самий. Тільки цього разу події розгортатимуться на тлі фінансово-економічної кризи, а головні герої поміняються ролями.

● Анкара

На курдському фронті без змін

З початку серпня на південному сході Туреччини, де 11 років діє режим надзвичайного стану, вбито 165 бойовиків із забороненої в країні Курдської робітничої партії (КРП). Про це з посиланням на адміністрацію району НС повідомила приватна телекомпанія «АТБ». Подробичі проведення операцій із знищення повстанців та їх масштаби не уточнюються. Загалом же багаторічний конфлікт Туреччини із КРП, яка домагається створення на південному сході країни «незалежного Курдистану», став причиною загибелі близько 30 тисяч осіб: мирних громадян, військовослужбовців та бойовиків. Місцева влада Анкари рішуче відкидає будь-яку можливість діалогу з КРП та має намір вирішити «курдську» проблему за допомогою зброї.

● Нью-Йорк

Навіть іграшковий пістолет — не іграшка

Шістнадцятирічний підліток тяжко поранений у Нью-Йорку двома поліцейськими, котрі помилково вирішили, що іграшковий пістолет, який був у нього в руках, справжній. Поліцейські отримали повідомлення про те, що вулицями на велосипеді роз'їжджає хлопчик, який щільніє в перехожах та машини. Коли правоохоронці зупинили підлітка, то, природно рід, почали вимагати від нього кинуту зброю. Однак, за словами поліцейських, юнак категорично відмовився здати пістолет і їм довелося відкрити вогонь. Правда, є очевидці, які стверджують, що постріли пролунали в момент, коли підліток уже кинув «іграшку».

● Бангкок

Зник літак

У М'янмі зник літак з 39 пасажирками та членами екіпажу на борту. Турбогвинтовий «Фоккер-27» вилетів з Янгона й повинен був приземлитися в Тачилеї, місті в Шанському автономному районі на сході країни поблизу кордону з Таїландом. Місцева влада підняла тривогу після того, як літак не прибув туди в означений час.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Володимир СТРОЙ,
«Голос України»
(з Риги)

Єдиний виняток

Нарва — естонська місто на кордоні з Росією. Понад 90 процентів мешканців, які проживають у ньому, неестонці. Природно, що вимога переходу на державну мову в усіх сферах — від діловодства до засобів масової інформації — мало тут спротив, адже естонська мова не з легкими і змінити мовне середовище за короткий термін не так просто.

Перебуваючи з візитом у Фінляндії, міністр у справах національностей Естонії Андра Вейдеманн нещодавно визнав: «Фактично естонська виконавча влада примирилася з існуванням у Нарві мовного анклаву. Проте це єдиний виняток, який естонське суспільство готове прийняти». Пані Вейдеманн наголосила, що посвід Фінляндії, де шведи становлять всього 6 процентів населення і є дві державні мови, для Естонії неприйнятний. На її думку, віднесення цього досвіду призвело б до конфронтації між двома частинами суспільства в державі.

«Планета» Квебек не потурає

Дирекції монреальського ресторану «Планета Голлівуд» довелося ознайомитися з порядками на «планеті» Квебек, повідомляє ІТАР-ТАКС. Минувало кілька днів з моменту відкриття цього престижного закладу, як туди налетіла так звана лінгвістична поліція, функції якої — слідувати за тим, щоб у цій переважно франкомовній канадській провінції за жодних обставин не вживалися англійська мова.

Далекі від квебекських проблем власники мережі ресторанів «Планета Голлівуд» Арнольд Шварценетгер,

Сільвестр Сталлоне, Брюс Вільс та Демі Мур сиділи. У ресторани, що їм належить, все — англійською: вивіски, реклама, меню, навіть фірмові серветки зі словами «Планета Голлівуд». Англійською спілкувалися з відвідувачами й офіціанти. Це суперечить законодавству Квебеку: тут офіційною мовою є лише французька. Поліція суворо попередила дирекцію ресторану, яка покірно вибачилася й пообіцяла «виправитися» у чотири-тижневий термін.

Світлана ГАМОВА, «Голос України» (з Кишинева)

Карбованець і лей за собою потягне?

ЯКЩО фінансова криза в Росії затягнеться, Молдова не зможе обійтися без зовнішньої економічної підтримки, заявив віце-прем'єр, міністр економіки республіки Іон Стурза. За його словами, уряд проводить з цього приводу переговори з Міжнародним валютним фондом, місця якого прибуде до Кишинева на початку вересня.

Поки що, аби стабілізувати ситуацію, залучаються валютні засоби Національного банку і провадяться адміністративні заходи. Завдання, як визнає Іон Стурза, не з легких, оскільки 60 відсотків

молдовського експорту припадає на Росію. До того ж криза збільшилась у часі масовим відправленням з республіки сільгосппродукції. Національний банк рекомендував усім економічним агентам, які мають партнерів у Росії, прив'язувати угоди, що укладаються, до доларового еквівалента або верхньої позначки валютного коридору.

Кореспондент «Голосу України» зв'язалася з одним найкращим комерційним банком республіки «Вікторіябанк», де зберігають свої гроші місія ОБСЄ та посольства закордонних країн. З отриманої інформації випливає: пластикові картки російських банків тепер не обслуговують,

прийм російських карбованців у пунктах обміну припинено.

У більшості кас обміну Кишинева російський карбованець продають, але не купують. Його курс щодо молдовського леа знижується удвічі. «Схвудну» відносно долара і сам лей.

Банк Придністров'я вже підрахував збитки для регіону. За відправлену сільгосппродукцію російські контрагенти заборгували придністровським підприємствам 2 млн. доларів. Четверта частина вже нині належить до втрат.

Напередодні кризи 2,5 тисячі військовослужбовців оперативної групи російських військ, що розташована в Придністров'ї, отримали зарплату одразу за три міся-

ці. Цю величезну для регіону суму почали скидати до пунктів обміну. Сьогодні рішенням придністровського банку прийом російських карбованців у регіоні припинено. Придністровський банк запропонував економічним агентам регіону, які мають рахунки в Росії, переорієнтуватися на налідні, на його думку, банки Москви: Мост-банк, Зовнішторгбанк, банк «Російський кредит», Зовнішекономікбанк.

На думку віце-президента Придністров'я Олександра Карамана, російська криза не може не відбитися на регіоні, у товарообігу якого 80 відсотків припадає на Росію. Однак продукцію в російській регіоні продовжують відвантажувати, але ціни коригують вже за верхньої позначкою валютного коридору, встановленого в Росії.

У номер

• Одеса

Ключі

до європейського права

В Одесі створено новий вуз — Інститут європейського права, що діятиме в рамках місцевої Державної юридичної академії. Новий напрям підготовки фахівців покликаний поєднати знання національного та європейського права, допомогти вільно орієнтуватися у широкому морі юридичної інформації, активно застосовувати міжнародні правові норми в процесі формування вітчизняного законодавства. Зокрема, інститут, уперше в країні, готуватиме юристів-компаративістів, тобто фахівців з порівняльного права. З огляду на досягнення цивілізованих країн вони зможуть удосконалювати вітчизняну практику адміністративного управління, судочинства, криміналістики тощо.

• Чернігів

Нова зброя для вогнеборців

На чернігівському підприємстві «Пожтехніка» винайдено новий тип вогнетасаків. Заправляється він водою з тривісового добавкою «легкої води», тасить полум'я за лічені секунди. Ефективність дії розчину полягає в утворенні над місцем загоряння пиліви, що не пропускає повітря до вогню.

«Літопис

українського парламенту»

Серію видань під такою назвою започаткували понад сто авторів, народних депутатів України 12–13-го скликань. Днями відбулася презентація першої книги — «Вірховна Рада України 12-го скликання. 1990–1994 роки». Видання представляли члени правління Асоціації народних депутатів України під головуванням Івана Салія. Авторський колектив спробував відслідкувати події тих років, починаючи від проголошення незалежності України та закладання підвалин економічних реформ.

Видавці, наголосив Іван Салій, прагнули не тільки донести до читача факти і спогади, а й відтворити атмосферу діяльності парламенту, який у народі називають «романтичним». Зрозуміло, що з перших днів роботи парламент не був колективом однодумців. Цим пояснюється та надзвичайна напруженість, що постійно панувала в сесійній залі, кулуарах, на різних зборах і засіданнях, де обговорювалися дії та дії депутатів або представників органів виконавчої влади. Книга складається з 2 розділів, де подано біографії депутатів, їхні статті, оцінки, погляди, міркування про тодішню ситуацію. Найбільшим часом плановано видати другий том книги та спогади народних депутатів ВР 13-го скликання.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про ліквідацію Державної акціонерної холдингової компанії «Укргаз»

У зв'язку зі створенням Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» постановляю:

1. Кабінету Міністрів України здійснити у двомісячний строк заходи щодо ліквідації Державної акціонерної холдингової компанії «Укргаз».

2. Визнати такими, що втратили чинність: Указ Президента України від 5 травня 1996 року № 308 «Про створення Державної акціонерної холдингової компанії «Укргаз»;

Указ Президента України від 20 вересня 1997 року № 1052 «Про часткову зміну статті 3 Указу Президента України від 5 травня 1996 року № 308».

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л. КЗ'ЧМА.

м. Київ,
21 серпня 1998 року.

Адаптація

Бери шинель,
іди... в бізнес

Нещодавно в Криму під патронатом Національного координаційного центру з соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, міноборони та воєнних комітетів, відбулася міжнародна конференція «Національні системи адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку».

У прийнятій резолюції констатується, що перед силовими структурами країн Європи постає серйозна проблема звільнення військових з подальшою їх адаптацією до цивільного життя. Однак повне її вирішення потребує тривалого часу і значних спільних зусиль.

До Кабінету міністрів України внесено пропозицію продовжити термін виконання комплексної програми соціальної та професійної адаптації українських військовослужбовців до 2000 року.

Руслан ТКАЧУК,
журналіст.

Кримінал

Лист «до затримання»

ВІСІМ РОКІВ позбавлення волі в об'єкті Кримінальний кодекс оператору Кіровоградського обласного відділення «Укрпошти» за надмірну любов до колекціонування іноземної валюти.

Сортуючи зарубіжну кореспонденцію, жінка просвічувала листи і, коли виявляла в конвертах гроші, привласнювала їх.

Віймалі поштарку «на гарячому» її з'ясувало. Надто багато останнім часом надходило скарг від кировоградців про загублені в дорозі листи від зарубіжної рідні. Виявити злочин допоміг контрольний лист. До цієї операції залучили працівників державної служби з боротьби з економічними злочинами Кіровського райвідділу УМВС України в Кіровоградській області.

«Рибка» наживку ввіймала. У затриманій працівниці поштамат разом із контрольним листом вилучили ще два десятки нерозпечатаних конвертів з-за кордону.

Заступник начальника центру громадських зв'язків УМВС України в Кіровоградській області Воло-

димир Поліщук повідомив, що влома під час обшуку у жінки знайдено близько трьох тисяч зарубіжних листів, а також чималу колекцію іноземної валюти. Були тут не лише монгольські тугрики та американські долари, а й валюта Фіджі, Ямайки, Ботіві, Бразилії, Польщі, Нідерландів.

Жінка працювала на сортуванні листів двадцять два роки поспіль, — розповідає В. Поліщук. — Листи, які працівники міліції знайшли у неї влома, датовані березнем — червнем 1998 року. Лишається тільки здогадуватися, яку кількість кореспонденції вона знищила.

Серед вилучених у злочинці речових доказів знайдено викилки до зарубіжних країн, квитки на авіаерсатів. А щодо самої любительки переглядати чужу кореспонденцію порушено кримінальну справу за статтею 84 КК України.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Наші універсали здивували
американських командос

Спецназ

НА ПОЛІГОНІ поблизу Чугуєва, що на Харківщині, закінчилися спільні українсько-американські навчання військ спеціального призначення «Гвардійське партнерство-98». Вони проходили на базі 6-ї дивізії Нагвардієв України і мали на меті відпрацювання операцій митрового характеру.

Американську сторону представляв звод серґантів «зелених беретів» 40-ї піхотної дивізії Національної гвардії Каліфорнії на чолі з капітаном Джимом Айром. А з боку «малинових беретів» Нагвардієв України в навчаннях брали участь рота спеціального призначення, розвідувальний звод окремої роти спецназу 6-ї дивізії та група курсантів Харківського військового інституту НГУ.

Учасники навчання використовували тільки українську техніку та зброю. Тож спочатку каліфорнійські командос пройшли курс занять з вогневої підготовки, орієнтування на місцевості, топографічної та парашутно-десантної підготовки під керівництвом наших офіцерів-інструкторів. Ці заняття виявили цікаві деталі. Каліфорнійці дуже здивували, що українські офіцери будь-якого роду військ вільно володіють усіма видами зброї — від пістолета та снайперської гвинтівки до ручного гранатомета та великокаліберного кулемета. У Штабах військових, навіть у Силах спеціальних операцій, мають вузьку спеціалізацію: скажімо, офіцер володіє лише пістолетом, снайпер — гвинтівкою тощо. Водночас американці виявили гіршу підливу обізнаність з нашою

зброєю — «каланиковими» та гранатометами РПГ-7В. З'ясувалося, вони не раз зрублили ці зброєю радянського виробництва під час бойових операцій в Нікарагуа, Панами, Гренаді та Африці. Один з командос свого часу воював навіть у В'єтнамі. Маючи за плечима 54 роки, він і тепер може дати фору молодим (артерійний тиск «ветерана» завжди 120 на 80). Можливо, не останню роль у підтриманні такої

цій, які в житті ніколи не стануть у пригрозі.

Під час активної фази тренувань військовики відпрацьовували на місцевості проведення спеціальних дій з боротьби з екстремістськими угрупованнями, наладження допомоги потерпілим від стихійного лиха, а також з підтримання в зоні конфлікту режиму надзвичайного стану. Останнє завдання для українських гвардійців поки що нове, але ймовірно, що невдовзі вони також надінуть «голубі шоломи» ООН. Нині можливість участі НГУ в миротворчих операціях розглядають на урядовому рівні.

А під час навчання підрозділи було укомплектовано наполовину «зеленими», наполовину — «малиновими» беретами. Це сприяло ефективнішому обмінові досвідом і дало змогу одразу застосувати на практиці тактику військовиків обох країн.

Під час урочистої церемонії закриття навчань перший заступник командувача НГУ, полковник гвардії Володимир Фролов (який здійснював загальне керівництво тренуваннями) високо оцінив рівень підготовки українських та американських спецназів. Він наголосив, що «Гвардійське партнерство-98» — перші міжнародні навчання спецназу, що відбулися в Україні.

Дмитро ТИМЧУК,
старший лейтенант
Національної гвардії України.

На знімку: «гвардійські партнери»

включили «в яблучко».

Фото Миколи БІЛОНЕНКА.

чудової форми зіграло ставлення до шкідливих звичок: жоден із «зелених беретів» не палив.

Начальник управління бойової підготовки НГУ, полковник гвардії Петро Тищенко високо оцінив майстерність командос, яку вони продемонстрували під час стрибків із парашутом. Добрі били і враження американців від парашутно-десантних тренувань: «У нас система десантної підготовки раціональніша, не така затеретизована, як наша. У США кожного десантника «навтажують» силою-силенію інструк-

Ракетники перейшли Рубікон

Роззброєння

П'ЯТЬ РОКІВ микло відтоді, як наша держава відповідно до тристоронньої угоди між Україною, Росією і США, розпочала ліквідацію ядерної зброї. Про виконання цього далеко не простого завдання — інтерв'ю нашого кореспондента з генерал-майором Владиславом БЗІДУВІМ, начальником служби озброєння і експлуатації 43-ї ракетної армії.

— Із 176 ракет, що були на озброєнні, 130 вже знято з бойового чергування, — розповідає генерал, — 96 з них відправлено на повну нейтралізацію та утилізацію. Ліквідовано 121 шахтний пусковий пристрій та 12 уніфікованих шахтних командних пунктів. На 70 майданчиків здійснено демонтаж будівель та споруд бойових ракетних ком-

плексів, після чого проведено рекултивізацію земель. 18 таких земельних ділянок повернуто народному господарству.

Загалом з об'єктів 43-ї армії вивезено в Росію 1272 ядерних боеприпасів. Для їх транспортування, до речі, знадобилося сім ешелонів, або 117 вагонів.

З початку ліквідації з ракет знято та відправлено до місць переробки чи складування 9097,4 тонни ракетного пального та 3362,5 тонни окислювача. Тож у справі ліквідації смертоносної зброї уже переїдено Рубікон: половину робіт виконано.

Залишився, шоправда, ще один «місний горішок»: 46 ракет РС-22 (твердопаливних), які поки що знаходяться у шахтах. Але ракетники вже розпочали знімати їх із бойового чер-

гування. Далі піде звична робота: відстикування головних частин від ядерних боезапасів, підняття ракет із шахт, доставка до місць остаточної обробки та утилізації...

Найбільша складність, за словами співрозмовника, полягає не тільки в тому, що доводиться мати справу з дуже небезпечними складовими смертоносної зброї — ядерними боеголовками, високотоксичним паливом тощо (шахтний уніфікований командний пункт, між іншим, ховається під землею приблизно на такій відстані, як висота 12-поверхового будинку). Основна проблема полягає у відсутності спеціальних підрозділів з ліквідації зброї. Їх не створювали, бо не було відповідних фактивів: в училищах чи академії не проходять науку знищення.

Вчитися довелося самотужки. Найперше тим, хто служить у ракетно-технічних бригадах. Саме на ці підрозділи випало основне навантаження під час виконання ліквідаційних робіт. Зважає ще й на те, що одночасно ліквідатори несуть бойові чергування біля ракет, які ще є у шахтах. А відкопи розпочалася ліквідація, відбулося істотне планування скорочення особового складу армії. Тому кожен «багнет» нині справді на вагу золота.

... Як з'ясувалося нещодавно, крім ліквідації згаданих 46 ракет, на воїнів 43-ї армії (штаб якої дислокується у Вінниці) чекає ще одна відповідальна місія: їм доручено ліквідувати носії ядерної зброї. Йдеться про літаки Ту-160 та Ту-95.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Арбитражний суд Дніпропетровської області (320027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 18.06.1998 р. порушив справу № Б-2-134/98 про банкрутство Юр'євського РПС пмт. Юр'ївка Дніпропетровської області, р/р у Павлоградському відділенні АК АББ «Україна».

Претензії кредиторів приймають протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбитражний суд Дніпропетровської області (320027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 20.05.1998 р. порушив справу № Б-24-30/98 про банкрутство ЧФ «Туніс» м. Дніпропетровська, р/р у АКЕ «Кредит-Днепр» м. Дніпропетровська.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбитражний суд м. Севастополя (335008, м. Севастополь, пл. Восставших, 8) 23.06.1998 р. порушив справу № 20-6/233, про банкрутство ЧМП «Paica» м. Севастополь, р/р 468171, «Укрсоцбанк» м. Севастополя.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбитражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 19/213 за позовом АГПБ «АВАЛ» про банкрутство ТОВ «Юстирович» (м. Київ, вул. Тростянецька, 8; р/р 260001510 в Третій Київській філії АГПБ «АВАЛ», МФО 322960).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражним судом м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за позовом ДПА у Залізничному районі м. Києва порушено справу про банкрутство:

15/278 приватного підприємства «Караван» (юридична адреса: м. Київ, вул. Волинська, 66, р/р 26008037801 в КФ АБ «Полісся»);
18/325 державного комунального підприємства побутового обслуговування перукарні № 55 (юридична адреса: м. Київ, п. Жуляни, аеропорт «Жуляни», р/р 500524 в Залізничному відділенні УСБ);

15/362 товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Україна-Треор» (юридична адреса: м. Київ, вул. Урицького, 45, р/р 26009010009 в Киіво-Печерському АКБ);

5/322 товариства з обмеженою відповідальністю «Аеробізнес» (юридична адреса: м. Київ, готель аеропорту, м. Київ, км. № 428, фактична адреса: м. Київ, аеропорт «Жуляни», км. 3, р/р 18467960 в АБ «АЖО»);

5/321 товариства з обмеженою відповідальністю науково-виробничої фірми «Елсов» (юридична адреса: м. Київ, вул. Хмельська, 96, фактична адреса: м. Київ, вул. Чесьська, 4, кв. 148, р/р 9467550 в Київській філії АТ «Укрінбанк»).

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подаються до Арбитражного суду м. Києва в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд Чернівецької області порушив справи про визнання банкрутом:

№ 2-108-126/б ТОВ «Дельта», юридична адреса: м. Новодністровськ Чернівецької обл., р/р 26003901885040 у Новодністровському відділенні Промісловобанку України, МФО 356152;

№ 5-93-155/б дирекції з будівництва Новодністровської державної панчико-шкарпеткової фабрики Сокирянського району, юридична адреса: м. Новодністровськ Чернівецької обл., р/р 26006301885043, 26005301885043 в Новодністровському відділенні Промісловобанку України, МФО 356152.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДП «ПРАВЕКС-ГАЗ»

ОГОЛОШУЄ ТЕНДЕР

на поставання природного газу для Кременчуцької ТЕЦ Полтавської області на давальницьких умовах, а також за гроші.

Річний обсяг споживання газу - 400 млн.куб.м.

У пропозиціях необхідно вказати:

- кількість палива, що пропонується;
- ціну за 1000 куб.м;
- базис поставки;
- якісні характеристики палива;
- походження палива

і його документальне підтвердження;

• термін поставки палива.

Пропозиції надіслати за адресою:

Україна, 252021, м. Київ, вул. Кловський узвіз 9/2, ДП «Правекс-Газ».

Тел. (38-044) 294-8592. Факс (38-044) 573-9898.

Характеристика ємності
Найменування - **Висхідне акціонерне товариство з газопостачання та газифікації «Лубанск»**.
Місцезнаходження - м. Лубни, вул. Л. Толстого, 87.
Телефон - 22-37, 29-21
Дата державної реєстрації товариства - 7 січня 1995 року, свідоцтво № 0552473, видане виконкомом Лубенської міської ради на районних телефонах.
Статутний фонд - 20026.65 грн.
Обсяг складеної частки статутного фонду - 20026.65 грн.
Дані про ємність акцій:
1. Загальні збори акціонерів ВАТ «Лубанск» 24 квітня 1998 року (протокол № 2) прийняли рішення про збільшення розміру статутного фонду на суму індексації основних фактів шкідливості емісії акцій нової номінальної вартості.
2. Загальна сума випуску акцій - 60079,50 грн.
3. Номінальна вартість акцій - 1,50 грн.
4. Загальна кількість акцій - 400533 шт.
5. Акції прості, іменні, серії - Б, порційні номери з 000001 по 400533.
6. Форма випуску акцій - документарна.
7. Приналежності акцій та акцій на пред'явника не випускаються.
8. Обсяг сертифікатів акцій попереду на них буде проведено з 12 жовтня. Після цієї дати акціонери, які є власниками на дату початку обміну, отримуватимуть письмовий зобов'язання про обмін акцій попереду випуску на акції нової номінальної вартості тієї самої кількості.
Товариство видає сертифікати акцій не пізніше 6 місяців після реєстрації випуску акцій у Державній комісії з цінних паперів та фондовому ринку. Термін обміну не обмежено. Місце обміну: м. Лубни, вул. Л. Толстого, 87, ВАТ «Лубанск», у робочі дні з 8.00 до 17.00.
Акціонери, що володіють простими іменними акціями, мають право голосу на загальних зборах акціонерів відповідно до кількості акцій, призначених ними. Право обміну у розподілі прибутку та отриманні дивідендів, участь в органах управління, вільно розпоряджатися належними їм акціями у порядку, визначеному законодавством.

НАСОСЫ

ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛИ

ВСЕХ ГРУПП И ТИПОВ НАСОСОВ

ВЕНТИЛЯТОРЫ

(ВЦ, ВЦП, ВКР, ОС) СТАЛЬ, АЛЮМ.

КОТЛЫ (ТТ, ЖТ, газ, Эл), ТЭНЫ

ТЕПЛОВЕНТИЛЯТОРЫ до 50 кВт

РАДИАТОРЫ

"DUNAFERR LUX", "KORAD" (10 атм)

ТРУБЫ ПЛАСТИКОВЫЕ

50-1600 мм для воды, газа, канализации

...и многое другое для систем отопления и водоснабжения

BSCA
ПРЕДПРИЯТИЕ

(044) 430-0404-7956
 (052) 14-22-43-45-46
 (026) 20-01-30-31
 (03422) 6-55-13

Арбитражним судом Харьковской области (310002, г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 6090/77-4 о банкротстве АОЗТ «Эра-Мерк», 310050, ул. Юрьевская, 17, р/сч 2600310182 в ИКАБ «ЭРА», МФО 351793, код 14066020.

Претензии кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації даного оголошення.

Арбитражний суд Черкаської області (257036, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 03/1264 від 2.06.98 р. про банкрутство малого індивідуального підприємства «Бурдо» (адреса: 257035, м. Черкаси, вул. Некрасова, 24; банківські реквізити: р/р 26005020028001 в АК АГБ «Україна», МФО 354198, код 14188785).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікування оголошення.

22 жовтня 1998 року відбудуться збори акціонерів ЗАТ «Рівненський ДБК» за адресою: м. Рівне, вул. Будівельників, 1 (промисловий).

Початок зборів о 10-й годині, реєстрація акціонерів з 8-ї години.

Порядок денний:

1. Звіт правління ЗАТ за 1997 рік і план роботи на 1998 рік.
2. Інформація про роботу спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії за 1997 рік.
5. Внесення змін до статуту ЗАТ.

Правління ЗАТ.

Арбитражним судом м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 19/216 за позовом АГПБ «АВАЛ» про банкрутство ПП «Хюмен Технолоджі», м. Київ (м. Київ, вул. Інститутська, 25, р/р 468820 в Третій Київській філії АГПБ «АВАЛ»), МФО 322960).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «АТН № 3»!

Згідно з вимогами статті 40 та статті 43 Закону України «Про господарські товариства» ВАТ «АТН № 3» повідомляє про зміни в порядку денному «Статуту» зборів акціонерів ВАТ «АТН № 3», що відбулися 24 вересня 1998 р. о 16.00 за адресою: м. Київ, вул. Святошинська, 34.

Порядок денний:

1. Про зміни в Статуті акціонерного товариства.
  2. Прийняття рішення про збільшення Статутного фонду ВАТ «АТН № 3».
- Мотив збільшення Статутного фонду: залучення інвестиційних ресурсів для розвитку підприємства. Спосіб збільшення Статутного фонду: додаткова емісія акцій. Мінімальний розмір збільшення Статутного фонду: 558906,50 грн.

В Статуті Товариства в розділі «Статутний Фонд Товариства» планується внести наступні зміни: «Статутний фонд Товариства дорівнює 1676719,50 грн., що поділений на 6706878 простих іменних акцій».

Інформація про акції, що випускаються: вид та категорія - акції прості іменні; кількість - 223526 шт.; номінальна вартість однієї акції - 0,25 грн.

загальна вартість акцій - 558906,50 грн.

акціонери Товариства при придбанні акцій додаткового випуску користуються пільгами, передбаченими чинним законодавством України.

Дата початку підписки на акції додаткової емісії: через десять днів після прийняття рішення про випуск акцій та реєстрації випуску згідно вимог чинного законодавства.

Збори відбуваються за адресою м. Київ, вул. Святошинська, 34, тел. 478-01-00.

Регістрація акціонерів 24 вересня 1998 р. з 15.00 до 16.00.

Учасникам зборів мати при собі особисті посвідчення і дозвіл встановленого зразка (для учасників, що діють за дозвілом акціонерів).

Арбитражний суд Вінницької області порушив справу № 366/5 про банкрутство Томашпільського райкоопатива (288220, Вінницька область, с/пт Томашпіль, пл. Ленінського комсомолу, 10; ідент. код ЄДРПОУ 02757960, р/р № 26002379 у Томашпіль. в-ні Ощадбанку МФО 362221).

Заяви щодо майнових вимог кредиторів та пропозиції можливих санаторів у місячний термін з дня опублікування цього оголошення приймаються за адресою: 287100, м. Вінниця, Хмельницького шосе, 7.

Реклама в газеті
«Голос України»
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

У номер

(Початок на 1-й стор.).

● **Львів**

Молитва за долю України звучала у День свята в усіх храмах Львова. Урочисте проходження проспектом Свободи пілотаів Львівського гарнізону додало львів'янам гарного настрою. А ввечері у театрі опери та балету відбувся концерт за участю відомих мистецьких колективів.

● **Черкаси**

Грандіозне святкове дійство — «Молодь обирає незалежність» — зібрало на майдані Богдана Хмельницького понад 13 тисяч юнаків та дівчат. У місті саме завершився міжнародний пісенний фестиваль «Крізь терни до зірок», тож його лейарети показали черкашанам своє натхнення та майстерність. А стіни обласної держадміністрації потворилися у цей день на авангардний вернісаж — так молоді художники продемонстрували своє бачення минулого та майбутнього України.

● **Запоріжжя**

Головні святкові заходи до 7-ї річниці незалежності в Запоріжжі відбувалися у центральному міському парку культури і відпочинку Дубовий гай та на Фестивальній площі в центрі міста. Спортивні змагання, конкурси малюнка на асфальті, катання на конях, екскурсія на теплоходах по Дніпру, і звісно, виступи самодіяльних та професійних артистів — чи не гарна оздоба такого дня!

● **Хмельницький**

Під час свят на Поділлі було багато урочистостей. Селяни проводили обжинки, будівельники здавали завершені об'єкти, працівники мистецтва на майданах і в парках радували глядачів своїми новими доробками. Не забули в цей день і Греческого, Богдана Хмельницького, Тараса Шевченка — до пам'ятників несли море квітів. А у центрі Хмельницького було відкрито пам'ятник жертвам репресій. Отак і святкували — у радості і скорботі, у наші на країні часи.

Військовий парад у столиці

(Початок на 1-й стор.).

Уперше за роки незалежності на Хрещатику — військова техніка. Бойові машини піхоти, які проїхали першими, змінили потужні гармати «Гіацинт». За ними — системи залпового вогню. Назви говорять самі за себе — «Град», «Ураган», «Смерч». Для того, щоб зрозуміти, що це за техника, наведемо лише характеристики системи «Смерч». Дальність стрільби — 60 кілометрів. Площа, яку накривають реактивні снаряди з

однієї установки, — 60 квадратних кілометрів.

Завершувала урочистий марш техніка військ противітряної оборони — ракетні класу «земля-повітря», що з великою точністю вражають цілі на будь-якій віддалі і висоті. Від найменших «Оса» до знаменитих комплексів С-300, які ще донедавна були суперсекретною зброєю.

Як зазначив у своєму виступі міністр оборони генерал армії Олександр Кузмиук, українська армія

— гідний спадкоємець учасників національно-визвольних змагань, вона здатна захистити незалежність нашої Батьківщини. Про її професійну підготовку свідчать високі оцінки іноземних спостерігачів за маневрами, які проходили в різних країнах світу, а також участь України разом з іншими державами в миротворчих операціях у «гарячих точках».

І віряться, що, попри економічні проблеми і негаразди, наші військовики здатні

захистити незалежність і миру, працю співвітчизників. Недаремно їх гаряче вітали тисячі киян і гостей столиці.

В урочистостях на Хрещатику взяли участь і спортсмени, які з честю захищають кольори українського прапора на спортивних аренах світу.

Спортивні змагання, концерти тривали в столиці до пізньої ночі. А о 22-й годині над Києвом розквітли святковий салют.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Юрія ВЕНГЕРЕША.

ЧИ НЕ ПОКЛИКАТИ ЗНОВУ ШАРІЯ...

Спорт

Футбол. Чемпіонат України. Вища ліга. 8-й тур: «Ворскла» — «Карпат» — 0:0. 2000 глядачів. «Прикарпаття» — «Металург» (Маріуполь) — 0:3. 3000. Пантілов, 44 і 46, Бабич, 83. «Кривбас» — СК «Миколаїв» — 0:0. 16000. «Металург» (Донецьк) — «Таврія» — 2:0. 1100. Слюсар, 18, Волошин, 86. «Зірка» — «Металіст» — 2:0. 4000. Мартинюк, 6 з пенальті, Кислов, 21. «Дніпро» — «Нива» — 4:0. 1200. Поклонський, 22, Сукарев, 40 і 72, Беспалух, 80. Матчі ЦСКА — «Шахтар» і «Металург» (Запоріжжя) — «Динамо» перенесено на пізніший термін.

«Кривбас» на власному полі несподівано для всіх втратив очки в матчі з дебютантом. Гравці, які виступали за СК «Миколаїв» у минулому чемпіонаті, а тепер поповнили лави криворізьців, намагалися активізувати дії лідера. Його перевагу й зіграність можна було помітити. Але гості, які вирішили грати від оборони, помилок не припускалися. В результаті — прикра нічия для «Кривбасу».

За перемогою приїхали до Полтави футболісти «Карпат». З першим завданням — не дозволити забити «Ворсклі» — львів'яни впоралися. А от провести гол у ворота аутсайдерів грізних нападаючих «Карпат» так і не змогли. Полтавчанам не можуть забити вже у шести іграх чемпіонату. Чи не час їм повернутися до «основи» Івана Шарія, який виступав у другій команді?

А ось пілотиці Миколи Павлова вдало зіграти в Івано-Франківську, де перемогти господарів удається не кожному. Маріупольці буквально розвіяли оборону прикарпатців. Третя поспіль перемога дала їм змогу ввійти до лідируючої групи. І головне — відчувати впевненість.

«Дніпро», який загубив своїх прихильників, після поразки від «Карпат» на власному полі, цілковито відігрався у матчі з неопустимовою «Нивою». Але казати про

стабілізацію гри омолодженного «Дніпра» — зарано. Ще жодна команда не дозволяла собі програти дебютантові, а потім перемогати в Києві «Динамо». Тож можна казати лише про непередбачуваність дніпротрошів.

Ось розташування команд після непершого восьмого туру:

	І	В	П	М	О
«Кривбас»	8	4	0	0	11-2
«Динамо»	6	4	1	1	18-4
«Металург» М	8	4	1	3	10-5
«Карпати»	8	3	4	1	8-5
«Дніпро»	7	4	0	3	8-3
«Металург» Д	7	3	2	2	8-7
«Металург» З	7	3	2	2	11-12
ЦСКА	7	2	4	1	11-9
«Шахтар»	5	3	0	2	12-4
Таврія	7	3	0	4	7-9
СК «Миколаїв»	8	2	3	3	6-14
«Нива»	7	2	2	3	3-7
«Зірка»	8	2	2	4	7-11
«Металіст»	7	2	0	5	6-16
«Прикарпаття»	8	1	3	4	7-14
«Ворскла»	6	0	2	4	0-7

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Конкуренція сильніша у групі «В»

Першість України. Друга ліга. 4-й тур. Група «А»: «Енергетик» — «Таврія» — 1:3. «Бумажник» — «Нафтовик» — 1:0. «Борисфен» — «Галичина» — 2:0. ФК «Калуш» — «Центинник-Хорда» — 3:2. «Гарма» — «Кристал» — 1:0. Лідирує «Борисфен» — 9 очок.

Група «Б»: «Локомотив» — «Фортуна» — 1:0. «Нива» — СК «Одеса» — 1:4. «Торпедо» — «Портотик» — 1:2. «Рігонда» — «Титан» — 0:0. «Зірка-2» — «Віктор» — 1:0. «Кривбас-2» — «Олімпія ФК АЕС» — 0:0. «Кристал» — «Гірник-спорт» — 3:2. «Динамо-СКА» — «Чорноморець» — 1:1. Лідирують СК «Одеса» і «Кристал» (Херсон) — по 12 очок.

Група «В»: ФК «Миргород» — «Шахтар» С — 1:2. «Дніпро-2» — «Ворскла-2» — 1:2. ВПС — «Металург» — 1:1. «Металург-2» — «Оболонь-ППО» — 6:2. «Зоря» — «Оскол» — 3:1. «Авангард» — «Електрон» — 1:2. Лідирують «Оскол», «Металург-2», «Оболонь-ППО», «Електрон», «Ворскла-2» — по 9 очок.

Замість Бубки — Балахонова

Легка атлетика. На чемпіонаті Європи з легкої атлетики, що проходить у Будапешті, наші спортсмени завоювали ще три медалі. Ангела Балахонова стала чемпіонкою Європи у стрибках з жердиною. Срібні медалі було вручено Жанні Пінтусевич (біг на 200 м) і Тетяні Терещук (400 м з бар'єрами). Збірна України привезла з Будапешта три золоті, дві срібні і одну бронзову медалі.

Щедрі дарунки Олексія Житника

Хокей. «Сокіл» почав з перемоги (5:1) над збірною Польщі виступи у турнірі на Кубок незалежності, що відбувається у Києві. Цю команду тренує відомий чеський спеціаліст Л. Букач, який давчі приводив збірну Чехії до золотих медалей на світових чемпіонатах. Останню шайбу в цьому матчі ефектним чином від синьої лінії закинув Олексій Житник, один із кращих захисників НХЛ. Олексій, прихиливши на святкуваннях Дня незалежності в Україні, погодився зіграти за «Сокіл» проти команди Л. Букача.

До речі він подарував три комплекти форми команди майстрів, де починає свою спортивну кар'єру. Щедрий дарунок Олексія зробив і хокеїстам-початківцям «Сокола», які тепер виходитимуть на лід у формі від Житника.

Турнір, у якому, крім «Сокола» і збірної Польщі, грають «Крила Рад» (Москва) і «Тівалі» (Мінськ), фінішує 27 серпня.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

І вдома важко «Чорноморцєві»

Першість України. Перша ліга. 6-й тур: «Чорноморець» — «Нафтовик» — 2:2. 2000 глядачів. Козакевич, 44, Жабченко, 75 з пенальті — Продан, 3, Федоренко, 59. «Металург» — «Львів» — 3:2. 3000. Таранов, 7, Миколаєнко, 62 з пенальті, Валуєв, 88 — Загородний, 10, Матюшенко, 18. «Торпедо» — «Кремінь» — 2:0. 2000. Іричук, 24, Бурхан, 73. «Шахтар-2» — «Поліграфтехнік» — 7:2. 3000. Орбу, 6, Тимошук, 27, 45, Воробей, 37, Акінін, 71, 73, Якиманський, 82 — Мельниченко, 35, Потапов, 39. «Динамо-2» — ФК «Черкаси» — 2:1. 3000. Черняк, 26, Сосновський, 43 — О. Грицай, 40. «Десна» — ЦСКА-2 — 1:2. 1500. Авраменко, 26, Беженар, 22, Шкапенко, 84. «Сталь» — «Нива» — 3:0. 5000. Коргунов, 30 з пенальті, 58, Ареш'єв, 75. «Шахтар» — «Полісся» — 1:0. 3000. Теркулов, 34. «Буковина» — ФК «Львів» — 0:0. Подлілля — «Воллині» — 0:1. 3000. Дранницький, 14. На 71-й хв. Маргіані («П») не реалізував пенальті.

Бюлетень України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕХЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-84-42.
✉ E-mail: sekret@golos.relc.com

☐ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.
☐ Редакція не заводить поділяє позицію авторів публікацій.
☐ За точність викладення фактів відповідальність несе автор.
☐ Рукописи не повертаємо.
☐ Виступання з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 198704.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311162.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0